

GENOOTSCHAP FLEVO

Geacht lid van het Genootschap Flevo,

Met deze zesde en laatste Nieuwsbrief van 2023 sluiten we dit jaar af. We kijken terug op een mooi symposium over Toekomstbestendige Landbouw en we kijken vooruit naar het volgende jaar. En natuurlijk ontbreken de nodige actuele wetenswaardigheden niet.

Symposium Toekomstbestendige Landbouw van 2 november 2023

Onder stormachtige weersomstandigheden heeft een bijzonder interessant symposium plaatsgevonden met bovengenoemde titel. We hadden relatief veel afmeldingen op het laatste moment als gevolg van het weer, maar ook vanwege een heersende griepgolf. Desondanks waren er 36 belangstellenden. We hebben kans gezien alle informatie weer in een aantrekkelijk verslag op te nemen. Deze is als bijlage bijgevoegd.

Mooi goed! In Batavialand

Batavialand opent op 8 december 2023 de tentoonstelling 'Mooi Goed! - spullen boven water'. De tentoonstelling brengt eeuwenoude voorwerpen op een kunstige en originele wijze tot leven. Grote stillevens in combinatie met tastbare voorwerpen dompelen de bezoeker onder in de wereld van scheepsarcheologie. Fotograaf Michel Ditzel heeft de voorwerpen artistiek vastgelegd, waardoor de bezoeker een unieke ervaring krijgt. Stijlvolle foto's en historische voorwerpen creëren samen met sfeervolle verlichting een intrigerende ambiance. Dit alles wordt tentoongesteld in de ruimte die bekend staat als 'De Schatkamer'.

De materiële cultuur van historische schepen op de Zuiderzee komt op prachtige wijze tot leven. Veel voorwerpen uit de tentoonstelling komen uit scheepswrakken die gevonden zijn in Flevoland. Waaronder de vondsten uit een ventjager die nabij Swifterbant is gevonden, het geconserveerde wrak van dit schip is ook te zien in Batavialand.

Foto: Batavialand – Michel Ditzel

Enkele hoogtepunten van de tentoonstelling zijn onder andere een rijkelijk versierd mes, eeuwenoude kobaltblauwe kruiken en een zilveren zakhorloge. Bezoekers kunnen zelfs een eigen stilleven creëren met replica's van de oude objecten uit 'Mooi Goed!'. De tentoonstelling is geopend op 8 december 2023 en zal tot media maart 2024 te bewonderen zijn.

Prehistorische rivieren onder IJsselmeer zichtbaar gemaakt

Met een nieuwe toepassing van magneto-meter-survey is een deel van de pre-historische landschappen in kaart gebracht dat onder de IJsselmeerbodem ligt. Dit levert niet alleen waarde-volle nieuwe kennis op over het landschap en de gebruiksmogelijkheden voor bewoners in die tijd, het biedt ook veel betere mogelijkheden om archeologische resten uiteindelijk op te sporen, te onderzoeken en te beschermen. Het onderzoek is op 8 december gepubliceerd in het wetenschappelijk tijdschrift *Archaeological Prospection*. Op de foto hiernaast is het meetvaartuig te zien met de Side Scan Sonar en Magentometers. Samen met opnames die eerder zijn gemaakt voor andere projecten - zoals zandwinning bij de Markermeerdijk en een windpark bij Lelystad – is nu een gedetailleerd beeld beschikbaar van het patroon van lineaties. Seismische

opnames (met een zg. subbottom profiler) en boringen bevestigen dat de herkende magnetische patronen inderdaad de geulen en oeverwallen van riviersystemen weergeven. De oeverwallen lijken voortzettingen te zijn van de Overijsselse Vecht en de Proto-IJssel of Gunnepe die bekend zijn uit de Flevopolders. Bij Swifterbant is in het verleden een aantal iconische vindplaatsen opgegraven die op deze oeverwallen lagen. In de gescande delen van het IJsselmeer en Markermeer vormen de rivierlopen een complex patroon, dat verrassend anders is dan tot nog toe gedacht.

Bron en foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Een toekomstbestendige en water robuuste IJssel Vechtdelta (Waterchallenges 2023)

De IJsselmeer Challenges is een platform dat is opgezet om watervraagstukken in het IJsselmeergebied op een innovatieve en creatieve manier aan te pakken. Het doel is om jong en oud, professionals en waterliefhebbers samen te brengen en gezamenlijk de uitdaging aan te gaan met Challenges. Door verschillende achtergronden en expertisegebieden te combineren, streven we ernaar om innovatieve oplossingen te vinden voor complexe waterproblemen. Iedereen kan zich aanmelden als opdrachtgever. Opdrachtgevers uit het verleden waren onder meer het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Waterschap Drents Overijsselse Delta, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, het Blauwe Hart en Rijkswaterstaat. Bron: <https://waterchallenges-ijsselmeergebied.nl/>

Dit jaar won een team de 1^e prijs met Natuurinclusieve eilanden in het Ketelmeer. Met de aanleg van natuurinclusieve klimaatbuffers in de vorm van eilanden kan het IJsselmeergebied bijdragen aan het toekomstbestendig maken van Nederland en het vergroten van de biodiversiteit. Creatieve studenten modelleerden eilanden op een innovatieve en natuurinclusieve manier waarmee ze de combinatie van hoog water uit de IJssel en opstuwend water vanuit het IJsselmeer te lijf gingen. Bekijk hier de mooie ideeën en innovaties in hun presentatie:

<https://www.youtube.com/watch?v=k6XQVX0CsC4>

Nationaal Deltacongres verbindt urgentie en hoop

Hoe kunnen we Nederland veilig, mooi en leefbaar houden én klimaatbestendig maken? Moeten we harde grenzen gaan stellen aan ruimte- en watergebruik? En hoe pak je dat écht integraal aan? Dat waren centrale vragen tijdens het veertiende

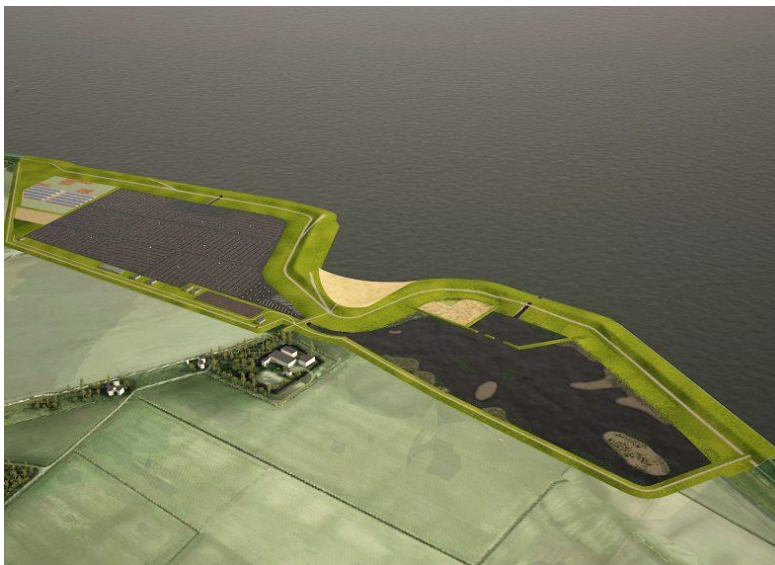
Nationaal Deltacongres, op 9 november 2023 in Groningen. Ruim 1.300 mensen kwamen bijeen in Martiniplaza Groningen. Verbinding was een van de centrale thema's: tussen opgaven, sectoren, korte- en langetermijnbelangen, stad en platteland, en inwoners en overheden. De dag viel samen met het verschijnen van de Tussenbalans van het Kennisprogramma Zeespiegelstijging – en de nieuwe scenario's van het KNMI lagen nog vers in het geheugen. De urgentie is groot, zo was het breed gevoelde sentiment, maar er zijn ook kansen om Nederland mooier, veiliger, groener en leefbaarder te maken. 'Nu voor later', het motto in Groningen, was een mooie weerspiegeling van de sfeer van optimisme.

"De deltacommunity wordt steeds diverser", zei deltacommissaris Peter Glas tijdens de plenaire opening. "Het zijn niet alleen meer bestuurders en inhoudelijk experts, maar ook de gewone mensen in wijken. Dat is absoluut winst." Maak kennis van het verslag van het congres en klik door naar de Deltafilm 2024:

<https://www.deltaprogramma.nl/nieuws/nieuws/2023/11/09/nationaal-deltacongres-in-groningen-verbint-urgentie-en-hoop> Verslag en video zijn weer onderdeel van de zeer interessante website www.deltaprogramma.nl waarbij een grote rol is weggelegd voor deltacommissaris Peter Glas (zoals u wellicht nog weet onze keynote spreker bij de Cornelis Lelylezing 2022).

Dubbele dijk en Getijdenduiker

Die zelfde Peter Glas sloeg samen met vertegenwoordigers van Waterschap Noorderzijlvest een eerste paal voor een Getijdenduiker van een dubbele dijk. Een bijzonder en innovatief project. Een voorbeeld van bouwen met de natuur. Door gebruik te maken van eb en vloed en opslibben van het land tussen de dijken. De opgave voor waterveiligheid wordt hier op een mooie manier gekoppeld aan extra natuur, verbetering van waterkwaliteit en perspectief voor de landbouw. De Dubbele

Dijk bestaat uit een hogere zeedijk en een lagere dijk landinwaarts. De twee dijken samen beschermen tegen het hoge water. De tweede dijk wordt gemaakt van afgeschoven teeltaarde. In de zeedijk wordt een getijdenduiker aangelegd waardoor het water in en uit het tussengebied kan stromen (getijdewerking). Het gebied tussen de dijken bestaat uit twee gedeelten. Van het zuidelijke deel

December 2023

(ongeveer 10 hectare) wordt een gebied met eb en vloed gemaakt, waar slib kan bezinken en een nieuwe pionierkwelder ontstaat. Het vormt een natuurlijk filter dat helder, voedselrijk water levert aan het noordelijke deel. In het noordelijke deel (ongeveer 27 hectare) is ruimte om te experimenteren met de kweek van schaal- en schelpdieren. Ook is er plek voor zilte of zouttolerante landbouw. Tussen beide delen wordt een opening gemaakt, zodat helder water van het zuidelijk deel naar het noordelijk deel kan stromen.

Bron en artist impression: www.eemsdollard2050.nl

Doorkijkje 2024

Het bestuur van het Genootschap Flevo is weer hard bezig een fraai programma voor 2024 samen te stellen. Met een slag om de arm en nog heel globaal staan in de steigers een bezoek aan en mini-symposium over de Marker Wadden, een symposium over drinkwater en een symposium over netcongestie. Begin 2024 kunnen we daar meer over melden.

Namens het bestuur van het Genootschap Flevo wens ik u allen een mooie Kerst en fijne jaarwisseling toe!

Rob van der Schans, secretaris